

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 14 listopada 2025 roku

Sprawa: Odpowiedź na interpelację poselską nr 13230
Znak sprawy: PT3.054.8.2025
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr 13230 posta na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Pana Bartłomieja Wróblewskiego uprzejmie informuję.

Ad 1.

W zakresie podatku VAT podstawowe zasady odliczania podatku naliczonego zostały sformułowane w art. 86 ust. 1 ustawy o VAT¹, zgodnie z którym w zakresie, w jakim towary i usługi są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, podatnikowi, o którym mowa w art. 15, przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego, z zastrzeżeniem art. 114, art. 119 ust. 4, art. 120 ust. 17 i 19 oraz art. 124.

Prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego przysługuje wówczas, gdy zostaną spełnione określone warunki, tzn. odliczenia tego dokonuje zarejestrowany, czynny podatnik podatku od towarów i usług oraz gdy towary i usługi, z których nabyciem podatek został naliczony, są wykorzystywane do wykonywania czynności opodatkowanych, tzn. takich, których następstwem jest określenie podatku należnego.

Na gruncie podatku VAT nie występuje więc zróżnicowanie w zakresie odliczenia VAT, w przypadku gdy nabywane towary i usługi nie służą działalności opodatkowanej tych podmiotów, tj. jeżeli ponoszone wydatki służą wyłącznie wykonywaniu zadań poza działalnością gospodarczą, to prawo do odliczenia VAT nie przysługuje.

Przy tym, przepisy ustawy o VAT podlegają harmonizacji na zasadach określonych w dyrektywie VAT², co wyklucza ich dowolne kształtowanie w stosunku do konkretnej grupy podmiotów.

¹ Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2025 r. poz. 775, z późn. zm.).

Podobnie w podatku akcyzowym³ – mając na uwadze obowiązujący system opodatkowania paliwa silnikowego, zarówno paliwo zakupione przez Ochotnicze Straże Pożarne (dalej: OSP), jak również paliwo zakupione przez Państwową Straż Pożarną (dalej: PSP) podlega opodatkowaniu podatkiem akcyzowym. Z uwagi na powyższe również w podatku akcyzowym nie występuje nierówne obciążenie fiskalne wskazanych podmiotów.

Ad 2.

Nie są rozważane zmiany na gruncie podatku VAT i podatku akcyzowego z uwagi na brak nierówności w obciążeniach fiskalnych pomiędzy ww. podmiotami.

Ponadto należy zauważyć, że jednostki PSP oraz OSP funkcjonują w całości odrębnych formach organizacyjnych oraz ramach prawnych. W odniesieniu do PSP, jednostki te funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy⁴ o Państwowej Straży Pożarnej. Zgodnie z art. 19a tej ustawy koszty związane z funkcjonowaniem Państwowej Straży Pożarnej są pokrywane z budżetu państwa.

Finansowanie jednostek na obszarze powiatu pokrywane jest z dotacji celowej budżetu państwa (zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat). Mając na uwadze powyższe, należy również wskazać, iż są to jednostki budżetowe w rozumieniu art. 11 ustawy⁵ o finansach publicznych, które pokrywają swoje wydatki bezpośrednio z budżetu, a pobrane dochody odprowadzają na rachunek dochodów budżetu państwa.

Jednostki OSP natomiast funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy⁶ o ochotniczych strażach pożarnych. Zgodnie z art. 1 ust. 1 tej ustawy są to jednostki ochrony przeciwpożarowej będące stowarzyszeniami w rozumieniu ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach. Źródła ich finansowania zostały określone w rozdziale 4 ww. ustawy. Należy zauważyć, że koszty funkcjonowania ochotniczych straży pożarnych są pokrywane w szczególności z budżetów jednostek samorządu terytorialnego (zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 1). Na dofinansowanie zadań własnych z zakresu ochrony przeciwpożarowej, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1 tej ustawy, gminy mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa. Ponadto mogą otrzymać dofinansowanie w związku z realizacją zadań związanych z udziałem w ochronie ludności i obronie cywilnej.

Dodatkowo, ustawą z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁷ została wprowadzona reforma dochodów jednostek samorządu terytorialnego (JST), która ma na celu wprowadzenie do porządku prawnego regulacji zapewniających stabilny system finansowania JST oraz zwiększenie dochodów JST w sposób systemowy.

Zgodnie z przyjętymi rozwiązaniami, głównym źródłem dochodów jednostek samorządu terytorialnego są dochody podatkowe, zaś subwencje z budżetu państwa mają charakter uzupełniający. Nastąpiła jakościowa zmiana w strukturze dochodów budżetów samorządowych. Ustawa zwiększyła dochody własne jednostek samorządu terytorialnego, dochody odzyskały swój podstawowy i stymulacyjny charakter. Głównym źródłem dochodów samorządów terytorialnych stały się dochody podatkowe. System zasilania finansowego został oparty na lokalnej bazie podatników podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz podatników

³ Ustawa z dnia 6 grudnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2025 r. poz. 126 z późn. zm.).

⁴ z dnia 24 sierpnia 1991 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1312, z późn. zm.).

⁵ z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483).

⁶ z dnia 17 grudnia 2021 r. (Dz.U. z 2025 r. poz. 244).

⁷ Dz.U. z 2024 r. poz. 1572 i 1717.

podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Zamiast części subwencji ogólnej, wprowadzono pojęcie potrzeb finansowych JST, które to potrzeby podlegają finansowaniu zwiększonymi dochodami z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT, a – w przypadku, gdy będą one niewystarczające – subwencją ogólną z budżetu państwa. Potrzeby finansowe są elementem kalkulacyjnym do ustalenia subwencji ogólnej z budżetu państwa.

Wśród potrzeb finansowych są tzw. potrzeby rozwojowe. Potrzeby rozwojowe ustalane są na poszczególne kategorie JST, co stwarza możliwość bardziej precyzyjnego wspierania rozwoju poszczególnych kategorii JST.

Zgodnie z art. 28 ust. 1 ww. ustawy, potrzeby rozwojowe danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości odpowiadającej 23% kwoty wydatków majątkowych danej kategorii jednostek samorządu terytorialnego pomniejszonych o równowartość wykonanych przez te jednostki dochodów majątkowych z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje.

Stosownie do art. 28 ust. 2 ustawy, ustalona dla każdej kategorii JST kwota potrzeb rozwojowych, dzielona jest na 2 pule:

- 60% pulę podstawową, dzieloną między JST proporcjonalnie do liczby mieszkańców,
- 40% pulę inwestycyjną, dzieloną między JST proporcjonalnie do średnich przeliczeniowych wydatków majątkowych JST z 3 ostatnich lat, gdzie dla roku 2025 przyjęto, że najwyższe wagi mają wydatki własne, potem wydatki majątkowe UE, a najmniejsze inwestycje realizowane ze środków rządowych. Na rok 2026 i kolejne lata, wagi określone są w rozporządzeniu i są takie same jak dla roku 2025.

Do Ministerstwa Finansów nie wpływały sygnały dotyczące ewentualnych różnic w traktowaniu wskazanych podmiotów, dlatego resort nie dysponuje informacjami pozwalającymi odnieść się do tej kwestii.

Ewentualnych dodatkowych wyjaśnień może udzielić właściwy w tym zakresie Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Ad 3.

W związku z brakiem nierówności w obciążeniach fiskalnych pomiędzy wskazanymi podmiotami resort finansów nie przewiduje wprowadzenia ewentualnych zmian w przepisach podatkowych.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Neneman
Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Finansów